

PAŠĀ JŪRAS VIDIŅĀ

Deja 8 pāriem

Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts

Dāvja Stalta mūzika

“Pašā jūras vidīnā” ir ornamentāla deja par seno teiksmu pasauli ar saules meitu un Dieva dēlu rotaļām. Dejas horeogrāfiskā leksika veidota atbilstoši tautasdziesmas vārdiem, caur statistiskiem grupējumiem un grupējumiem kustībā, savukārt, dejas muzikālais materiāls atspoguļojas dejas soļos.

Deja sacerēta Kazdangā 2011. gada vasarā, pirmo reizi tā iestudēta Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra “Mazā ģilde” Tautas deju ansamblī *Līgo* 2011. gada rudenī. “Pašā jūras vidīnā” ir deja no deju izrādes “Zalkša līgava” 1. daļas “Liedagā”. Izrādes pirmizrāde notika 2011. gada 4. decembrī Rīgas Latviešu biedrībā.

Ieguvusi III vietu XVII Jaunrades deju konkursā Valmierā 2013. gada janvārī

Dejai ir 5 gājieni, muzikālais taktsmērs 4/4, 5/4, 7/4, 2/4.

Dejas sākumā meitas nostājas 2 kolonnās kreisās puses 1. kulisē, puīši – labās puses 3. kulisē (1. zīm.). Rokas sānos.

Dejai 2 ievaddaktis.

Pirmais gājiens

(I / 6 t.)

Kam tie zirgi, kam tie rati,

Kas tie tādi sabraukuši,

Vēja zirgi, vēja rati,

Saules meitu precinieki.

1. – 3. t. Dejotāji izpilda 1. kustību:
1. t. – dejotāji virzās kolonnās DCV: puīši – gar skatuves dibenplānu, meitas – gar skatuves priekšplānu (1. zīm., nepārtrauktās bultas).
 2. t. – dejotāji turpina virzību kolonnās DCV: puīši – gar kreisās puses kulisēm, meitas – gar labās puses kulisēm (1. zīm., pārtrauktās bultas).
 3. t. – darbību izpilda ar skatu pret centra līniju 2 puīšu līnijās skatuves kreisajā pusē un 2 meitu līnijās skatuves labajā pusē.
 3. t. beigās, izpildot 4 skrējiena soļus, 1. līnijas dejotāji mainās vietām ar 2. līnijas dejotājiem (2. zīm.).
4. – 6. t. Dejotāji izpilda 1. kustību:
4. t. – dejotāji virzās līnijās uz skatuves pretējo pusi: puīši – uz labo, meitas – uz kreiso kulišu pusi (3. zīm., nepārtrauktās bultas). Ar pretējiem dejotājiem mainās gar kreisiem pleciem.
 5. t. – dejotāji virzās kolonnās DCV, veidojot diagonāles no labās puses 3. kulisē līdz kreisās puses 1. kulsei (4. zīm.).
 6. t. – darbību izpilda ar skatu pret centra diagonāli 2 puīšu diagonālēs un 2 meitu diagonālēs.
 6. t. beigās, izpildot 4 skrējiena soļus, 1. līnijas dejotāji mainās vietām ar 2. līnijas dejotājiem.

Otrais gājiens

(I / 6 t.)

Nāciet droši, Dieva dēli,

Saules meitu pulciņā,

I' ritā, vakarā,

Pašā jūras vidiņā.

1. – 3. t. Dejojāji izpilda 1. kustību:
1. – 2. t. – meitas izveido 2 dārziņus un virzās skatuves priekšplāna dārziņā pret DCV, dibenplāna dārziņā – DCV. Puiši virzās apkārt meitu dārziņiem (5. zīm.).
3. t. – meitas pagriežas ar skatu pret dārziņu centru, puiši – ar skatu pret meitu dārziņiem. Klupiena soļu laikā meitas atlaiž sadotās rokas.
3. t. beigās, izpildot 4 skrējiena soļus, dejojāji izveido 2 dārziņus, meita puisim pie labās rokas, un turpina virzību dārziņos.
4. – 5. t. Izpildot 1. kustības 1. – 2. t. darbību, dejojāji turpina virzību dārziņos.
6. t.
“Viens, divi, trīs” – izpildot soli ar palēcienu 3 reizes, dejojāji turpina virzību dārziņos.
“Četri, pieci, seši” – izpildot 8 plašus skrējiena soļus 2 virknēs, dejojāji izveido diagonāli no labās puses 1. kulises līdz kreisās puses 3. kulisei (6. zīm.).
6. t. beigās puiši izved meitu sev priekšā, un meitas paliek ar muguru pret skatītājiem.

Trešais gājiens

(II / 32 t.)

Dieva dēli, Saules meitas

Rotaļām spēlējās,

Rotaļām spēlējās

Pa rociņu rociņām.

Sanākat(i), labi ļaudis,

Veraties(i) jūriņā,

Jūras māte izpušņoja

Saules meitu ragutiņš.

1. t. Pārinieki ar skatu viens pret otru izpilda galopa polku diagonālē sānis pa labi. Rokas sānos.
2. t. Izpildot solis ar palēcienu 2 reizes, dejojāji griežas 1 reizi pa kreisi un nonāk gājiena sākuma vietās.
3. – 4. t. Izpildot 2 galopa polkas, dejojāji mainās vietām (*dos-a-dos*).
1. polkas laikā virzās nedaudz pa kreisi un dejo savam pāriniekam garām gar labajiem pleciem, 2. polkas laikā virzās pa labi un nonāk pārinieka vietā. 4. t. beigās pārinieki ir ar muguru viens pret otru (7. zīm.).
5. t. Izpildot soli ar palēcienu 2 reizes, dejojāji griežas pa kreisi un nostājas vienkāršajā satvērienā: 4 pāri ar skatu pret labās puses 3. kulisi, 4 pāri – pret kreisās puses 1. kulisi (8. zīm.). Nesadotās rokas sānos.

6. t. Izpildot 1 tecīņus polkas soli, pāri virzās uz priekšu un vienlaicīgi mainās vietām. Pārinieki, kuri atrodas ar skatu pret labās puses 3. kulisi, ceļ sadotās rokas, veidojot vārtiņus. Pārējie dejotāji dejo cauri vārtiņiem (8. zīm.).
7. t. Izpildot 1 tecīņus polkas soli, pāri virzās atmuguriski un vienlaicīgi mainās vietām. Pārinieki, kuri atrodas ar skatu pret kreisās puses 1. kulisi, ceļ sadotās rokas, veidojot vārtiņus. Pārējie dejotāji dejo cauri vārtiņiem.
8. t. Pārinieki sadod rokas krustiskajā satvērienā ar skatu viens pret otru. Skatuves priekšplāna 4 pāri dejo uz vietas, dibenplāna – 4 pāri griežas pāri uz vietas puspagriezīnu pret DCV.
9. – 12. t. Pārinieki izpilda 2. kustību diagonālē (9. zīm.).
13. – 15. t. Izpildot tecīņus polku 3 reizes, dejotāji, nemainot satvērienu, griež spārnu 1/4 DCV.
16. t.
 “Viens - i” – nemainot satvērienu, dejotāji izpilda soli ar palēcīnu un sadejo kopā.
 “Di - vi” – izpildot soli ar pārlēcīnu, pārinieki atkāpjas viens no otra un rokas liek sānos.
17. – 24. t. Atkārto 1. – 8. t. darbības diagonālē no labās puses 1. kulises līdz kreisās puses 3. kulisei (10. zīm.).
8. t. laikā puspagriezīnu pret DCV pāri uz vietas izpilda 2., 4., 5. un 7. pāris.
25. – 28. t. Pārinieki izpilda 2. kustību diagonālē (11. zīm.).
29. – 31. t. Izpildot tecīņus polku 3 reizes, dejotāji, nemainot satvērienu, griež diagonāles pretvirzienos 1/4 (12. zīm.).
32. t. Atkārto 16. t. darbības.
32. t. beigās dejotāji izveido diagonāli no kreisās puses 1. kulises līdz labās puses 3. kulisei.

Ceturtais gājiens

(I / 6 t.)

Kam tie zirgi, kam tie rati,

Kas tie tādi sabraukusi,

Vēja zirgi, vēja rati,

Saules meitu precinieki.

1. – 3. t. Dejotāji diagonālē no skatuves labās puses 3. kulises uz kreisās puses 1. kulisi izveido 4 divpāru pajūgus (13. zīm.) – pārinieki nostājas vienkāršajā satvērienā, nesadotās rokas sadod ar priekšā vai aizmugurē stāvošajiem dejotājiem. Katra pajūga 1. pāris savstarpēji sadotās rokas virza uz priekšu plecu augstumā.
- Dejotāji izpilda 1. kustību:
1. t. “Viens, divi trīs” – dejotāji dejo uz vietas.
- “Četri, pieci” – katra pajūga 1. pāris atlaiž savstarpēji sadotās rokas un, virzoties viens no otra, apdejo aizmugurējo pāri (13. zīm., nepārtrauktās līnijas).

2. t. – atkārtoto 1. t. darbību.

3. t. – dejotāji dejo uz vietas. Izpildot klupiena soli, dejotāji atlaiž sadotās rokas un griežas uz vietas. 3. t. beigās, izpildot 4 skrējiena soļus, dejotāji izveido pajūgus un virzās aplī DCV (13. zīm., pārtrauktās līnijas).

4. – 6. t. Dejtājī izpīlda 1. kustību:

4. t. “Viens, divi trīs” – dejtājī virzās aplī DCV.

“Četri, pieci” – katra pajūga 1. pāris atlaiž savstarpēji sadotās rokas un, virzoties viens no otra, apdejo aizmugurējo pāri. Vienlaicīgi tiek saglabāta virzība aplī.

5. t. – atkārtoto 1. t. darbību.

6. t. – dejtājī dejo uz vietas. Izpīldot klupiena soli, dejtājī atlaiž sadotās rokas un griežas uz vietas. 6. t. beigās, izpīldot 4 skrējiena soļus, dejtājī izveido saules ratu (Pārinieki nostājas vienkāršajā satvērienā. Puiši nesadoto roku uzliek priekšā stāvošam puisim uz kreisā pleca, meita – sānos) un virzās DCV (14. zīm.).

Piektais gājiens

(I / 6 t.)

Nāciet droši, Dieva dēli,

Saules meitu pulciņā,

I' rītā, vakarā

Pašā jūras vidiņā.

1. – 3. t. Dejtājī izpīlda 1. kustību:

1. – 2. t. – dejo saules ratā DCV.

3. t. – dejtājī dejo uz vietas, puiši labo roku liek sānos. Izpīldot klupiena soli, pārinieki atlaiž sadotās rokas un griežas uz vietas. 3. t. beigās, izpīldot 4 skrējiena soļus, dejtājī izveido apli un virzās DCV.

4. – 5. t. Izpīldot 1. kustības 1. – 2. t. darbības, vadošais puisis maina virzienu un dejo iekšējā aplī pret DCV (15. zīm.) līdz dibenplāna centram. Pārējie dejtājī seko.

6. t.

“Viens, divi, trīs” – izpīldot soli ar palēcienu 3 reizes, vadošais puisis dejo pa skatuves centra līniju uz priekšplāna centru. Vadošais puisis mainās ar aplī pretēji DCV dejtājī dejtājīem aiz 4. puiša, nākamā meita aiz 4. meitas, nākamais puisis aiz 5. puiša, utt.

“Četri, pieci, seši, septiņi” – izpīldot 8 plašus skrējiena soļus, vadošais puisis turpina virzību uz skatuves priekšplāna centru, pārējie dejtājī seko, turpinot cauri dejtāšanu, līdz skatuves centra līnijā ir izveidota 16 dejtājū kolonna.

Kustību apraksts

1. kustība

Mūzikas taktsmērs 1., 2. t. – 5/4, 3. t. – 7/4

Kustību izpilda 3 t.

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas sānos. Kustību sāk ar labo kāju.

1. t.

“Viens, divi, trīs” – izpilda soli ar palēcienu 3 reizes, virzoties aplī DCV.

“Četri, pieci” – izpilda 2 plašus skrējiena soļus un soli ar palēcienu, turpinot virzību aplī.

2. t.

Atkārto 1. t. darbības.

3. t.

“Viens, divi” – dejtāji pagriežas ar skatu pret apļa centru un izpilda vienu galopa polkas soli sānis pa labi.

“Trīs”

– ar skatu pret centru izpilda soli ar palēcienu sānis pa kreisi.

“Četri, pieci”

– izpilda 2 klupiena soļus, griežoties uz vietas 1¼ pa labi. Kustības beigās dejtāji paliek aplī ar skatu DCV.

“Seši, septiņi”

– sākot ar labo kāju, izpilda 4 plašus skrējiena soļus aplī DCV.

Kustību izpilda arī, sākot ar kreiso kāju un virzoties pret DCV.

2. kustība

Mūzikas taktsmērs 2/8

Kustību izpilda 4 t.

Sākuma stāvoklis – pārinieki nostājas krustiskajā satvērienā un pagriežas ar skatu viens pret otru. Kustību sāk ar labo kāju.

1. t.

Izpildot tecīņus polkas soli, puisis ved meitu – puisis dejo atmuguriski, meita seko.

1. t. beigās puisis pagriežas 1/4 pa labi, meita – 1/4 pa kreisi. Meita puisim pie kreisā sāna.

2. t.

Izpildot tecīņus polkas soli, puisis dejo uz vietas un, neatlaižot satvērienu, pārved meitu uz otru pusi.

2. t. beigās dejtāji, neatlaižot satvērienu, pagriežas ar skatu viens pret otru.

3. t.

Izpildot tecīņus polkas soli, puisis ved meitu – puisis dejo atmuguriski, meita seko.

3. t. beigās puisis pagriežas 1/4 pa labi, meita – 1/4 pa kreisi. Meita puisim pie kreisā sāna.

4. t.

Izpildot tecīņus polkas soli, puisis dejo uz vietas un, neatlaižot satvērienu, pārved meitu uz otru pusi.

4. t. beigās dejtāji, neatlaižot satvērienu, pagriežas ar skatu viens pret otru.

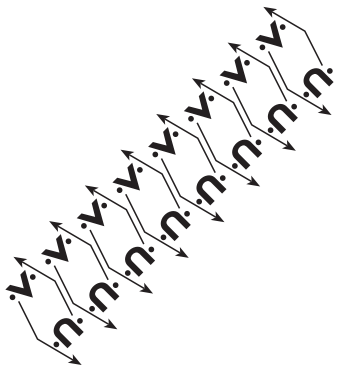
PAŠĀ JŪRAS VIDINĀ

<p>1. zīm.</p>	<p>2. zīm.</p>
----------------	----------------

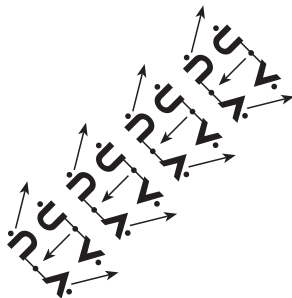
<p>3. zīm.</p>	<p>4. zīm.</p>
----------------	----------------

<p>5. zīm.</p>	<p>6. zīm.</p>
----------------	----------------

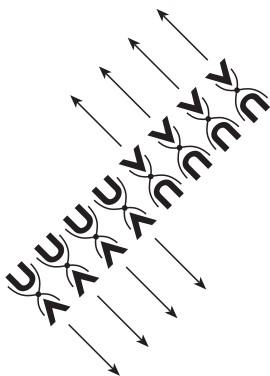
PAŠĀ JŪRAS VIDIŅĀ

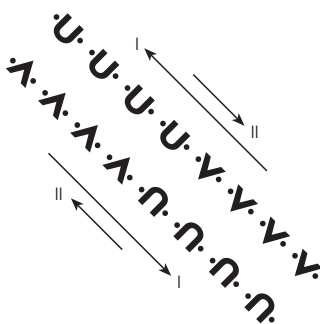
7. zīm.

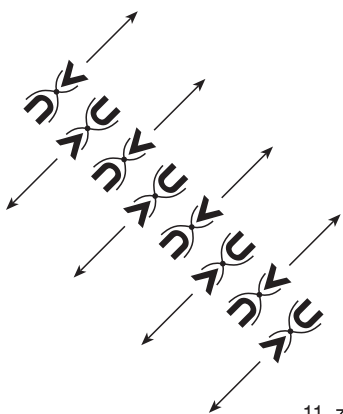
8. zīm.

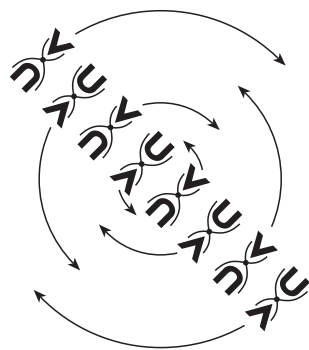
9. zīm.

10. zīm.

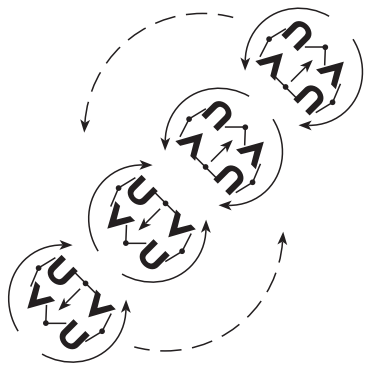

11. zīm.

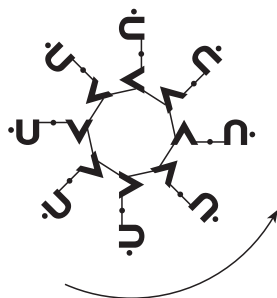

12. zīm.

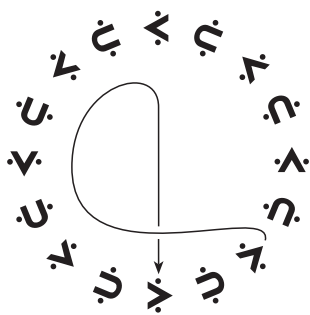
PAŠĀ JŪRAS VIDIŅĀ

13. zīm.

14. zīm.

15. zīm.

PAŠĀ JŪRAS VIDIŅĀ

Dāvis Stalts

I Lēni

II Ātrāk

SECĪBA: I - 4x; II - 4x